

•  
ANALELE ȘTIINȚIFICE  
ALE  
UNIVERSITĂȚII „ALEXANDRU IOAN CUZA”  
DIN IAȘI  
(SERIE NOUĂ)

# ISTORIE

TOM LXX  
2024

Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

## COLEGIUL DE REDACȚIE:

Nelu Zugravu (Iași), Neculai Bolohan (Iași), Alexandru-Florin Platon (Iași), Petronel Zahariuc (Iași), Ștefan S. Gorovei (Iași), Maria Magdalena Székely (Iași), Cristian Ploscaru (Iași), Claudiu Topor (Iași), Gabriel Leanca (Iași), Gheorghe Iacob (Iași), Ovidiu Buruiană (Iași), Victor Spinei, membru al Academiei Române (Iași), Ioan Aurel Pop, președintele Academiei Române (Cluj-Napoca), Ovidiu Cristea (București), Rudolf Dinu (București), Antal Lukács (București), Ion Eremia (Chișinău), Ion Varta (Chișinău), Dennis Deletant (Londra), Carol Iancu (Montpellier), Hans-Christian Maner (Mainz).

## COMITETUL DE REDACȚIE:

Laurențiu Rădvan (redactor șef),  
Lucrețiu Mihailescu-Bîrliba, Ionuț Nistor, Adrian-Bogdan Ceobanu,  
Adrian Vițalaru (secretar de redacție),  
Mihai-Bogdan Atanasiu (secretar de redacție).

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în textele publicate revine în exclusivitate autorilor.

Manuscrisele, cărțile și revistele propuse pentru schimb,  
ca și orice corespondență se vor trimite redacției:

**Laurențiu Rădvan**

Facultatea de Istorie  
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași  
B-dul Carol I 11,  
700506, Iași, România  
Tel.: 40-(0)232-20.12.74  
e-mail: [radvan@uaic.ro](mailto:radvan@uaic.ro)

ISSN 1221-843X  
eISSN 2821-4617  
Printed in Romania

## CUPRINS

### **Rețeaua consulară a României (1918-1947): organizare, personal, regulamente**

|                                                                                                                                                                   |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Adrian-Bogdan Ceobanu, Daniel Cain, <i>Destinul unui fost consul onorific al României la Moscova: Pierre Guérin</i> .....                                         | 9  |
| Lucian Leuștean, <i>Consulatul / Secția consulară a Legației României la Budapesta în cadrul „războiului rece” româno-maghiar în primii ani interbelici</i> ..... | 27 |
| Adrian Vițalaru, <i>Un consul al României în Polonia interbelică: George-Traian Gallin</i> .....                                                                  | 37 |
| Ionel Doctoru, <i>Rețeaua consulară a României din Franța (1924-1926)</i> .....                                                                                   | 53 |
| Elinor Danusia Popescu, <i>Politisation du serment consulaire roumain dans l'entre-deux-guerres. Etude de cas: l'Allemagne nazie</i> .....                        | 75 |
| Vasile Ungureanu, Ionuț Nistor, <i>Diplomatul Nicolae Țimiraș – un strănepot al lui Ion Creangă în slujba României</i> .....                                      | 83 |

\*\*\*

|                                                                                                                                   |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Mădălina Sava-Moise, <i>Ceramica de tip roman provincial din Muntenia în secolele II-III p. Chr.</i> .....                        | 113 |
| Nelu Zugravu, <i>De Heliogabalo fertur (ferunt), dicitur...</i> .....                                                             | 127 |
| Yanko M. Hristov, <i>Legal and Matrimonial Implications of Captivity in Digest XLIX.15 of Emperor Justinian I (527-565)</i> ..... | 139 |

\*\*\*

|                                                                                                                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Adrian-Ionuț Gilea, <i>Piese de armament din perioada medievală. Un cap de buzdugan din colecția „Muzeului Vasile Pârvan” Bârlad</i> .....                      | 153 |
| Daniel Mirea, <i>La început de domnie. Vlad Călugărul în anii 1481-1482</i> .....                                                                               | 163 |
| Petronel Zahariuc, <i>Despre schitul Corni (ținutul Putna), ctitoria marelui vornic Alexandru Ramandi, metoc al mănăstirii Dohiar de la Muntele Athos</i> ..... | 189 |
| Ștefan S. Gorovei, <i>O pagină din istoria unui monument celebru: Bălinești ....</i>                                                                            | 217 |
| Mariana Lazăr, <i>Marele hrisov domnesc conferit de Mihai Racoviță mănăstirii Cotroceni</i> .....                                                               | 233 |
| Gheorghe Lazăr, <i>Comerțul cu produse alimentare în Țara Românească (secolul al XVIII-lea – începutul secolului al XIX-lea)</i> .....                          | 255 |

\*\*\*

|                                                                                                                                                                                      |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Mădălin Anghel, „A strigat cu glas mare ca din partea obștii”. Actorul Ioan Poni și un incident al frământărilor de la Iași din 1846 .....                                           | 277 |
| Mihai Chiper, „Și dacă ne ocolește drumul de fier?” Competiție regională, interese economice și blocaje militare în configurarea rețelei de căi ferate din Moldova (1859-1914) ..... | 289 |
| Laurențiu Rădvan, Focul din ianuarie 1880 și Palatul domnesc din Iași .....                                                                                                          | 313 |
| Claudiu-Lucian Topor, <i>Memoirs from the time of military occupation: Romania's Europeanisation and Germany's civilising mission (1916-1918)</i> .....                              | 327 |
| Cătălin Botoșineanu, Grădinile școlare ale așezămintelor primare rurale. Studiu de caz: Inspectoratul școlar regional Iași (1900-1940) .....                                         | 337 |
| Dragoș Jipa, Literatură franceză, diplomație culturală și Rezistență. Michel Dard între Institutul Francez și Universitatea din București (1940-1946) .....                          | 357 |

\*\*\*

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Recenzii și note bibliografice .....                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 373 |
| <p>Paula Fredriksen, <i>Pe când creștinii erau evrei: Prima generație</i>, traducere din limba engleză de Dionisie Constantin Pîrvuloiu, București, Editura Humanitas, 2023, 270 p. (Constantin Ciobanu); Liviu Pilat, <i>Moldova, Sfânta Coroană și regii Jagielloni. Vasalitate, putere și gândire politică (1387-1526)</i>, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2023, 404 p. (Alexandru Gorea); Lidia Cotovanu, <i>Émigrer en terre valaque. Estimation quantitative et qualitative d'une mobilité géographique de longue durée (seconde moitié du XVe – début du XVIIIe siècle)</i>, Brăila, Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, 2022, 466 p. (Bibliothèque de l'Institut d'Études Sud-Est Européennes, 21) (Cristiana Murariu); Julia Derzsi, <i>Delict și pedeapsă. Justiție penală în orașele din Transilvania în secolul al XVI-lea</i>, Cluj-Napoca, Editura Egyetemi Műhely, Societatea Bolyai, 2022, 346 p. (Laurențiu Rădvan); <i>Figures de veuves à l'époque moderne (XVII<sup>e</sup> et XVIII<sup>e</sup> siècles): Images d'un statut social accepte, cache, revendique?</i> [Figures of Widows in Modern Era (17<sup>th</sup> and 18<sup>th</sup> Centuries): Images of an Accepted, Hidden, Claimed Social Status?], sous la direction de Florence Fesneau et Maël Tauziède-Espariat, Paris, Éditions du GHRAM, 2023, 151 p. (Elena Bedreag); Anca Elisabeta Tatay, Cornel Tatai-Baltă, <i>Gravorul Mihail Strilbișchi (a doua jumătate a secolului al XVIII-lea)</i>, Cluj-Napoca, Editura Mega, Colecția Artă – Istorie – Cultură, 2023, 345 p. (Eugenia Dima); Sebastian Popescu, Alexandru Stancu, <i>Istoria fizicii în Moldova</i>, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2022, 304 p. (Renata-Gabriela Buzău (Apetroaie)); Laurențiu Vlad, <i>Constantin N. Brăiloiu (1809-1889): fragmente biografice</i>, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2023, 224 p. (Simion-Alexandru Gavriș); Martina Winkelhofer, <i>Viața de zi cu zi a împăratului: Franz Joseph și curtea sa imperială</i>, cuvânt înainte de Mihai-Răzvan Ungureanu, traducere din limba germană de Alex Bärnthaler-Nebeja, Iași, Editura Polirom, 2024, 252 p. (Ana-Maria Lupășteanu); Tim Grady, <i>A Deadly Legacy: German Jews and the Great War</i>, Londra, Yale University Press, 2017, 291 p. (Robert Dascălu); George Albuț, <i>Un diplomat român la Budapesta (1981-1990 și după aceea...)</i>, București, Corint Istorie, 2023, 256 p. (Ștefan-Cătălin Stanciu).</p> |     |

|                 |     |
|-----------------|-----|
| Abrevieri ..... | 405 |
|-----------------|-----|

## Un consul al României în Polonia interbelică: George-Traian Gallin

**Abstract:** This study analyzes some aspects of the activity of Consul George-Traian Gallin in Poland, in Warsaw and Lvov (Lemberg, today Lviv), between 1922 and 1936. Gallin was an element of continuity in the representation of the interests of the Romanian state in interwar Poland, being the diplomat who served the longest uninterrupted period in the Romanian diplomatic service in Poland. Gallin headed the career consulate in Lvov for almost nine of the more than 14 years he spent in Poland, making him a special case among Romania's career consuls. His activity in the field of cultural diplomacy and the promotion of Romania's economic interests was intense and appreciated by the leadership in Bucharest. The consul in Lvov was also known for his political reports, especially on the status of minorities and Soviet propaganda in southern Poland.

**Keywords:** consul; diplomacy; Romania; Poland; interwar period.

Legăția (apoi ambasada) din Polonia a fost o misiunea diplomatică importantă în geografia reprezentării internaționale a României. Reprezentanța diplomatică de la Varșovia avea, în primul rând, obiectivul de a media raporturile româno-polone, cu un rol sporit după încheierea alianței, dar diplomații români din Polonia au avut și misiunea (mai accentuată până în 1934) de a „privi” spre Răsărit. Cu toate acestea, așa cum am precizat și cu alte ocazii<sup>1</sup>, legăția din Varșovia a fost condusă în cele două decenii interbelice de zece șefi de misiune diplomatică. Cel mai lung mandat l-a avut primul reprezentant al României în Polonia, Alexandru G. Florescu (1919-1924), în vreme ce perioada cea mai scurtă a petrecut-o la Varșovia Gheorghe Grigorcea, ultimul reprezentant în statul polon. Însă, în contextul în care conducerea reprezentanței diplomatice s-a schimbat des, continuitatea reprezentării intereselor statului român în Polonia a fost asigurată de diplomați de rang secund. Unii dintre ei au avut mandate lungi, de aceea cunoșteau bine „dosarele legăției” și aveau legături solide în societatea poloneză. Acești diplomați pot fi considerați adevărați „stâlpi” ai reprezentanței diplomatice de la Varșovia. În această categorie

---

\* Conf. univ. dr., Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, România; avitalaru@yahoo.com.

<sup>1</sup> Adrian Vițalaru, *From Alexandru G. Florescu to Gheorghe Grigorcea. The Chiefs of Diplomatic Mission of Romania in Poland (1919-1939)*, în *AIIAI*, LIV (2017), p. 141-150.

poate fi integrat diplomatul Mircea Babeș, fiul savantului Victor Babeș, care a activat în Polonia în două rânduri: 1925-1927 și 1930-1937<sup>2</sup>. Un alt exemplu este cel al lui Gheorghe Davidescu, care s-a specializat în „spațiul estic” în cei șase petrecuți la legația de la Varșovia (1927-1933)<sup>3</sup>. Pe la misiunea diplomatică din Varșovia a trecut, în anii 1920, și Vasile Grigorcea (1925-1928), născut în 1883, în Bucovina<sup>4</sup>. Însă dintre toți se distinge George-Traian Gallin.

Cazul lui George-Traian Gallin este unul aparte, deoarece dintre toți diplomații români care au activat în Polonia în perioada interbelică el a petrecut cel mai mult timp „în post” pe teritoriul statului polonez. După încheierea alianței româno-polone, Gallin a fost numit, în martie 1922, consul în Polonia. Și-a continuat activitatea pe lângă secția consulară a legației de la Varșovia, pentru ca, între anii 1927 și 1936, să conducă consulatul general al României de la Lvov (Liov, Lemberg, azi Lviv)<sup>5</sup>. Practic, prin cei peste 14 ani petrecuți în Polonia, la Varșovia și, apoi, la direcția singurului consulat de carieră al României de pe teritoriul statului polonez, Gallin a reprezentat un element de continuitate al diplomației românești în Republica polonă.

Însă, era cazul lui Gallin unul aparte în peisajul diplomației românești interbelice, dacă îl comparăm, spre exemplu, cu cel al altor consuli români? Consultând *Anuarele diplomatice și consulare* publicate, precum și „listele de personal” identificate în arhive, am constatat că doar câțiva consuli par să fi activat, într-un singur oficiu consular ori într-o singură țară, perioade comparabile cu Gallin. În acest cerc restrâns intră Moise Baltă, care a fost activ în serviciul consular al legației de la Budapesta din 1925 și până în 1938<sup>6</sup>; Gheorghe Micu tot la Budapesta, între 1928 și 1941<sup>7</sup>; Ion Secăreanu la Praga (consul între 1926 și 1944)<sup>8</sup> și Dimitrie Damian la Berna (în serviciul consular al legației din 1927 și până în 1946)<sup>9</sup>. Și totuși, nici unul dintre cei menționați nu a condus un consulat general ce funcționa în alt oraș decât capitala țării pentru o perioadă de aproape 9 ani, așa cum a făcut-o Gallin. Prin urmare, putem afirma că George-Traian Gallin reprezintă un caz aparte în istoria diplomației românești interbelice<sup>10</sup>.

---

<sup>2</sup> *Anuar diplomatic și consular 1942*, București, 1942, p. 110.

<sup>3</sup> *Ibidem*, p. 123.

<sup>4</sup> *Ibidem*, p. 130.

<sup>5</sup> *Ibidem*, p. 127.

<sup>6</sup> Adrian Vițalariu (ed.), *Anuar diplomatic și consular al Regatului României, 1946. Din istoria Ministerului Afacerilor Străine*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2016, p. 189-190. El a fost numit la Budapesta în 1920, fiind, mai întâi interpret, iar apoi cancelar.

<sup>7</sup> *Anuar diplomatic și consular 1942*, p. 138; Adrian Vițalariu (ed.), *op. cit.*, p. 226-227.

<sup>8</sup> *Anuar diplomatic și consular 1942*, p. 151. El a activat la legația din Praga încă din 1920, mai întâi ca interpret. A revenit la misiunea diplomatică a României din Cehoslovacia, după război, în anul 1946 (Adrian Vițalariu (ed.), *op. cit.*, p. 243).

<sup>9</sup> *Anuar diplomatic și consular 1942*, p. 123; Adrian Vițalariu (ed.), *op. cit.*, p. 205.

<sup>10</sup> Dintre șefii de misiuni diplomatice cu cele mai lungi mandate, îl amintim pe Constantin Langa-Rășcanu, care a condus legația de la Atena între anii 1924 și 1936.

## Între Monarhia Bicefală și România. Secvențe din biografia lui George-Traian Gallin

Născut la București, la 2/14 noiembrie 1892, Gallin a copilărit și a studiat o vreme în capitala României, dar a fost strâns legat de Cernăuți și de Bucovina. Era fiul lui George D. Gallin și al Antoanetei Sedlovschi / Szedlowska<sup>11</sup>. Tatăl său era „român din Bucovina”, născut în 1865 în Rușii-Moldoviței ca fiu al preotului Dimitrie Gallin și al Mariei. George D. Gallin a urmat cursurile liceale la Suceava și Rădăuți, iar studiile superioare le-a urmat la Cernăuți, unde a absolvit Facultatea de Drept<sup>12</sup>. În anul 1889 a trecut din Monarhia Austro-Ungară în România, iar în iulie 1890 a fost angajat, în postul de copist, la Ministerul Afacerilor Străine al României<sup>13</sup>, însă de abia în 1893 a obținut cetățenia română<sup>14</sup>. După câțiva ani în care a fost integrat în Administrația centrală, Gallin a fost numit, în 1893, interpret la consulatul de la Cernăuți. Așadar, George Dimitrie Gallin, un bun cunoscător al realităților din Bucovina austro-ungară, a activat, fără întrerupere, din 1893 și până la intrarea României în război, la oficiul consular de la Cernăuți<sup>15</sup>.

Deși născut la București, George-Traian Gallin a copilărit și a urmat studiile liceale în orașul unde lucra tatăl său. Mai mult decât atât, el a fost botezat de un membru important al elitei intelectuale românești din Bucovina, Dimitrie Onciul<sup>16</sup>. La terminarea liceului, în 1910<sup>17</sup>, s-a înscris la Facultatea de Drept a Universității „Franz Joseph” din Cernăuți<sup>18</sup>. George-Traian Gallin a devenit, în noiembrie 1910, membru al Societății Academice „Junimea”, ce reunea studenți români din Bucovina<sup>19</sup>. El continua, de fapt, o tradiție de familie, deoarece și tatăl

<sup>11</sup> Din actul de naștere al lui George-Traian Gallin, reiese că mama sa avea 29 de ani la nașterea copilului, așadar era născută în anul 1863 (AMAE, Fond Problema 77, Traian Gh. Gallin – G 53, Copie după Certificatul de naștere – George-Traian Gallin, nepaginat)

<sup>12</sup> SJAN Iași, Fond Colecția Dugan, Albumul mare, dosar 18, vol. 1, f. 9.

<sup>13</sup> AMAE, Fond Problema 77, George D. Gallin, G 31, Decret din 3 iulie 1890, semnat de Al. Lahovary, prin care George D. Gallin era numit copist în Ministerul Afacerilor Străine, nepaginat.

<sup>14</sup> AMAE, Fond Problema 77, Traian Gh. Gallin – G 53, Copie – proiect de lege pentru acordarea cetățeniei române lui George D. Gallin, nepaginat

<sup>15</sup> AMAE, Fond Problema 77, George D. Gallin, G 31, Nota Direcțiunii Personalului și Protocolului din Ministerul Afacerilor Străine despre cariera lui George D. Gallin, 19 octombrie 1921, nepaginat. Gallin murise la 21 septembrie 1921.

<sup>16</sup> Din documente apare că botezul a avut loc în anul 1902, la Cernăuți, iar D. Onciul, aflat la București, unde era profesor universitar, a fost „substituit prin Ilarion Onciul” și Carolina Zukowska (AMAE, Fond Problema 77, Traian Gh. Gallin – G 53, Copie după Certificatul de botez din 1/14 iulie 1902, nepaginat).

<sup>17</sup> Se pare că Gallin a făcut parte din prima promoție de elevi români care au susținut Bacalaureatul la Liceul III de stat din Cernăuți. Ei au celebrat, în 1935, un sfert de veac de la acest eveniment important din viața lor (*După sfert de veac*, în „Glasul Bucovinei”, anul 18, nr. 4678, 31 octombrie 1935, p. 2).

<sup>18</sup> Emil Satco, Alis Niculică, *Enciclopedia Bucovinei. Personalități, localități, societăți, presă, instituții*, volumul II, G-O, Suceava, Rditura Karl A. Romstorfer, 2018, p. 12.

<sup>19</sup> Vezi detalii la Anghel Popa, *Societatea Academică „Junimea” din Cernăuți 1878-1938*, Câmpulung Moldovenesc, Fundația Culturală „Alexandru Bozga”, 1997, p. 29, 42, 61, 110-117, 154-157.

său fusese membru al aceleiași Societății Academice<sup>20</sup>. George-Traian Gallin a avut o ascensiune rapidă în organizație, fiind ales președinte în noiembrie 1913<sup>21</sup>. Tot în același an, a fost implicat, alături de importante personalități bucovinene, precum Sextil Pușcariu și I. Nistor, într-o acțiune de împăcare a societăților studențești ale românilor din Bucovina austro-ungară<sup>22</sup>.

În paralel cu studiile universitare, a activat și la oficiul consular unde lucra tatăl său. La 1 octombrie 1910, George-Traian Gallin a fost angajat „copist diurnist” la Consulatul României de la Cernăuți. Consulul României motiva ministrului român de Externe alegerea lui Gallin prin faptul că era un „bacalaureat eminent și student la Universitatea din Cernăuți”. În plus, Gallin cunoștea „afară de limbile română și germană, și diferitele limbi slave care se vorbesc în Galiția și Bucovina, absolut necesare pentru bunul mers al lucrărilor de cancelarie ale acestui oficiu”<sup>23</sup>. Munca tânărului Gallin a fost apreciată de superiori. De aceea, începând cu 1 aprilie 1912, el a ocupat „postul de copist creat prin buget”, devenind astfel angajat permanent al Ministerului Afacerilor Străine al României<sup>24</sup>.

Implicarea în cadrul Societății, activitatea de la consulat, precum și relațiile cu unii membri ai elitei politice și intelectuale a românilor bucovineni, demonstau faptul că George-Traian Gallin era sortit unei cariere frumoase. Fiind atașat ideilor naționale, la izbucnirea războiului, cei doi membri ai familiei Gallin, care activau la consulatul de la Cernăuți, au dus steagul Societății academice „Junimea” și l-au depus la sediul Academiei Române<sup>25</sup>. Mai mult decât atât, în anul 1914, George-Traian Gallin a efectuat stagiul militar „ca voluntar cu termen redus” în Regimentul 12 Artilerie<sup>26</sup>. Din câte se pare, a urmat un stagiul de pregătire și la Școala militară de Artilerie din București<sup>27</sup>. Așa se explică faptul că, în momentul în care România a intrat în război, în august 1916, Gallin a luptat în Armata Română, fiind integrat în Regimentul 12 Infanterie. Ca urmare a vitejiei de care a dat dovadă, a primit mai multe decorații atât de la autoritățile române (Ordinul „Steaua României” cu spade în gradul de cavaler; „Coroana României” cu spade în gradul de cavaler), cât și din partea reprezentanților armatelor franceză și rusă<sup>28</sup>. Locotenentul George-Traian Gallin se evidențiasse în luptele din toamna anului 1916 prin „curajul și energia cu

<sup>20</sup> *Ibidem*, p. 23, 61.

<sup>21</sup> *Ibidem*, p. 61.

<sup>22</sup> SJAN Iași, Fond Colecția Dugan, Albumul verde, dosar 2, tom II, f. 203; Anghel Popa, *op. cit.*, p. 61; Mirela Topoliceanu, *Elita societăților studențești din Bucovina: „Arboroasa” și „Junimea” (1875-1914)*, în *CAI*, anul XX, nr. 2 (39), iulie-decembrie 2021, p. 174.

<sup>23</sup> AMAE, Fond Problema 77, Traian Gh. Gallin, G 53, Telegrama nr. 1286, 5/18 noiembrie 1910, nepaginat.

<sup>24</sup> *Ibidem*, Decret semnat de T. Maiorescu, 15 martie 1912; Telegrama nr. 332, din 2/15 aprilie 1912, nepaginat.

<sup>25</sup> Anghel Popa, *op. cit.*, p. 61, 110.

<sup>26</sup> AMAE, Fond Problema 77, vol. 1, Telegrama 9797 din 11/24 aprilie 1915, Ministerul Afacerilor Străine către Ministerul de Război, nepaginat.

<sup>27</sup> SJAN Iași, Fond Colecția Dugan, Albumul mare, dosar 18, vol. 1, f. 10. În dosarul personal de la Ministerul Afacerilor Străine apare că ar fi terminat Facultatea de Drept la București.

<sup>28</sup> Anghel Popa, *op. cit.*, p. 154-157; Mirela Topoliceanu, *op. cit.*, p. 177.



care a cooperat cu infanteria, cu locomotiva sa blindată”<sup>29</sup>. De asemenea, el a luat parte, în iulie 1917, la luptele din Valea Cașinului, la Cota 491<sup>30</sup> „(...) unde era observatorul general, sub un foc violent al artileriei inamice a stat zi și noapte la postul său, comandând tunul înaintat care era sub ordinele sale directe pentru protecția V(ăii). Cașin și deseori cu acest tun a împiedicat și neliniștit tragerea artileriei vrăjmașe din acea vale”<sup>31</sup>.

După semnarea Armistițiului de Focșani (26 noiembrie/9 decembrie 1917), Gallin a revenit la studii, cu gândul de a-și definitiva parcursul formativ universitar. A susținut examenul de licență în drept la Universitatea din Iași, în februarie 1919, pe care l-a promovat cu „2 bile albe și 2 bile roșii”<sup>32</sup>. Începând cu 1 iulie 1918, Gallin a fost avansat în postul de subșef de birou, fiind plătit din postul bugetar vacant de cancelar-interpret la legația din Italia<sup>33</sup>. Numai că revenirea sa în cadrele Ministerului Afacerilor Străine nu a fost de lungă durată. În decembrie 1918, Iancu Flondor, ministru pentru Bucovina, a trimis o scrisoare președintelui Consiliului de Miniștri, generalul Constantin Coandă, prin care îi solicita detașarea lui Gallin, pentru o perioadă de trei luni, pentru „unele lucrări urgente la Guvernul Bucovinei”<sup>34</sup>. Conducerea ministerului a dat curs solicitării lui Iancu Flondor<sup>35</sup>, astfel că tânărul George-Traian Gallin s-a deplasat la Cernăuți, contribuind la instalarea administrației românești în Bucovina. În martie 1919, Ministerul Afacerilor Străine a solicitat întoarcerea lui Gallin în Administrația centrală a ministerului, mutat de câteva luni la București<sup>36</sup>. Numai că ministrul delegat al guvernului român pentru administrația Bucovinei, I. Nistor, solicita, în aprilie 1919, prelungirea șederii lui Gallin la Cernăuți până la terminarea lucrărilor „în care s-a inițiat”<sup>37</sup>. În urma cererilor repetate ale conducerii ministerului, la 4 mai 1919, I. Nistor a luat decizia de a încheia colaborarea cu Gallin, căruia îi mulțumea pentru „(...) prețioasele Domniei-Voastre servicii în timpuri grele în serviciul administrației Bucovinei și pentru deosebitul zel și munca rodnică ce ați prestat (...)”<sup>38</sup>. Așadar, în mai 1919, Gallin a revenit în Administrația centrală a Ministerului Afacerilor Străine, în postul de subșef de birou<sup>39</sup>. Faptul că a activat, după Unire, câteva luni în administrația Bucovinei, demonstrează, pe de o parte,

<sup>29</sup> Anghel Popa, *op. cit.*, p. 154.

<sup>30</sup> AMAE, Fond Problema 77, Traian Gh. Gallin, G 53, Brevet, Ministerul de Război, 12 ianuarie 1918. Anghel Popa, *op. cit.*, p. 117-118, 154.

<sup>31</sup> AMAE, Fond Problema 77, Traian Gh. Gallin, G 53, Copie după Jurnalul de Operațiuni Corpul 4 Armată, Divizia a 8-a, Brigada a 8-a Artilerie, Regimentul 12 Artilerie, nepaginat.

<sup>32</sup> Ibidem, Copie a Diplomei de licență în Drept conferită lui George-Traian Gallin, Iași, 27 februarie 1918, nepaginat.

<sup>33</sup> Ibidem, G. G. Nanu către George-Traian Gallin, 27 iunie 1918, nepaginat

<sup>34</sup> Ibidem, Telegrama 9540 din 5 decembrie 1918, Iancu Flondor către Constantin Coandă, nepaginat.

<sup>35</sup> Ibidem, Ministerul Afacerilor Străine către George-Traian Gallin, decembrie 1918, nepaginat.

<sup>36</sup> Ibidem, Ministerul Afacerilor Străine către Administrația Bucovinei, 6 martie 1919, nepaginat.

<sup>37</sup> Ibidem, I. Nistor către Ministerul Afacerilor Străine, 28 aprilie 1919, nepaginat.

<sup>38</sup> Ibidem, Adresa 852 din 4 mai 1919, Administrația Bucovinei către George-Traian Gallin, nepaginat.

<sup>39</sup> Ibidem, Telegrama 06035 din 5 mai 1919, Ion Nistor către Ministerul Afacerilor Străine, nepaginat.

conexiunile pe care le avea familia sa în Bucovina și, pe de altă parte, probează faptul că era considerat un funcționar capabil, în care liderii bucovineni aveau încredere.

Aflat la Cernăuți, George-Traian Gallin a luat parte, în mai 1919, la lucrările Adunării generale a Societății Academice „Junimea”. El a contribuit, așadar, la reorganizarea societății după război, iar, în semn de omagiu, lui Gallin i s-a acordat titlul de membru emerit, în septembrie 1919<sup>40</sup>.

Nu știm cu ce s-a ocupat Gallin după revenirea în Ministerul Afacerilor Străine. Însă, în aprilie 1920, a fost confirmat în postul de subșef de birou, iar în august a făcut trecerea spre cariera consulară, fiind numit viceconsul în Administrația centrală a ministerului<sup>41</sup>. Peste aproape un an de zile, în iulie 1921, Gallin a fost înaintat consul<sup>42</sup>. Așadar, el pășea pe urmele tatălui său, care, din funcționar consular, a ajuns, spre finalul carierei, consul. Integrarea lui George-Traian Gallin în corpul consular a avut loc într-un context în care se pregătea înființarea unor misiuni diplomatice și oficii consulare. Având nevoie de personal specializat pentru legații și consulate, conducerea diplomației românești a organizat concursuri pentru atașați de legăție și a promovat în serviciul consular funcționari ai ministerului<sup>43</sup>.

## Numirea în Polonia

Proaspătul consul în Administrația centrală a ministerului a fost numit, începând cu 1 septembrie 1921, viceconsul în cadrul consulatului general al României de la Lvov, oraș aflat, după război, pe teritoriul Poloniei<sup>44</sup>. Decretul de numire era semnat, pe lângă ministrul de Externe *ad-interim*, generalul Alexandru Averescu, de către Alexandru Iacovaky, director în minister, diplomat care activase, după război, în cadrul legației României de la Varșovia.

Gallin era numit în cadrul unui oficiu consular înființat, după mai multe amânări, cu începere de la 1 septembrie 1921<sup>45</sup>, la câteva luni de la semnarea tratatului de alianță între România și Polonia. Autoritățile române l-au numit la conducerea consulatului pe diplomatul Petre Economu<sup>46</sup>, iar Gallin trebuia să fie

---

<sup>40</sup> Anghel Popa, *op. cit.*, p. 62.

<sup>41</sup> AMAE, Fond Problema 77, Traian Gh. Gallin, G 53, Decretul regal nr. 3583 din 27 august 1920, nepaginat.

<sup>42</sup> Ibidem, Decretul 26219 din 14 iulie 1921, nepaginat.

<sup>43</sup> Adrian Vițalaru, *Recruiting the Staff of Romania's Ministry of Foreign Affairs in the First Decade of the Interwar Period: Legation Attache Entrance Exams*, în Adrian Vițalaru, Ionuț Nistor, Adrian-Bogdan Ceobanu (Eds.), *Romanian Diplomatic Corps (1918-1947): Recruitments, Professional Ways, Intellectual Profiles*, editors, Konstanz, Hartung-Gorre Verlag, 2020, p. 90-93.

<sup>44</sup> AMAE, Fond Problema 77, Traian Gh. Gallin, G 53, Decret din august 1921, nepaginat.

<sup>45</sup> Florin Anghel, Nicolae Mareș, Dumitru Preda (editori), *România-Polonia. Relații diplomatice*, vol. I, 1918-1939, București, Univers Enciclopedic, 2003, p. 25-26.

<sup>46</sup> *Ministerul Afacerilor Străine. Personalul*, 21 ianuarie 1922, București, Inprimeria Statului, 1922, p. 53.

primul său colaborator<sup>47</sup>. Alegerea lui Gallin a avut la bază mai mulți factori. În mod evident, a contat experiența acumulată la consulatul din Cernăuți, care avea în jurisdicție Bucovina și Galiția. În plus, Gallin vorbea germana și polona<sup>48</sup>, două limbi esențiale pentru desfășurarea activității într-o regiune multietnică, așa cum era Galiția Orientală.

Diplomatul se afla în Bucovina când a primit vestea numirii în Polonia, deoarece la 4 septembrie 1921 s-a căsătorit cu Ana Kucharczyk (Kucharczek), originară din Cernăuți<sup>49</sup>. În noiembrie 1921, Gallin se afla încă la Cernăuți, așteptând vești de la București. Aici îi scrie George Derussi (secretarul general al ministerului), care îi transmitea: „Plecarea dumneavoastră la Lemberg suferind o amânare, vă rog a veni să lucrați la minister cât mai neîntârziat”<sup>50</sup>. Gallin s-a întors la București, unde a lucrat câteva luni în Administrația centrală. Petre Economu nu a rămas mult timp în Polonia, deoarece la 1 februarie 1922, consulatul general de la Lvov, precum și consulatele de la Paris, Praga și Budapesta au fost desființate<sup>51</sup>. În acest cadru, marcat de constrângeri bugetare, autoritățile române au luat decizia de a dezvolta secțiunea consulară a legației României de la Varșovia<sup>52</sup>. De aceea, prin decretului din 30 martie 1922<sup>53</sup>, George-Traian Gallin a fost numit, începând cu 1 aprilie, la misiunea diplomatică a României din Polonia, cu obiectivul de a se ocupa de secțiunea consulară a legației.

Gallin a activat cu seriozitate la Varșovia, colaborând cu miniștrii plenipotențieri Alexandru G. Florescu și Alexandru Iacovaky. Spre exemplu, în iulie 1923, în contextul în care Gallin înaintase Ministerului Afacerilor Străine o petiție prin care solicita să fie promovat consul general, Alexandru Florescu îi transmitea ministrului I.G. Duca: „Din parte-mi pot să recomand în mod cu totul special această petițiune binevoitoarei atențiuni a Excelenței Voastre. Dl Gallin este un funcționar de o activitate și de o conștiință mai presus de orice laudă”<sup>54</sup>. Petiția sa, întemeiată pe respectul legilor și susținută de Florescu a avut rezultatul

<sup>47</sup> AMAE, Fond Problema 77, Petre Economu – E 13, Ministerul Afacerilor Străine către legația din Varșovia, 15 septembrie 1921, nepaginat. În document era specificat faptul că: „(...) În consecință vă fac cunoscut că zisul oficiu consular va fi condus de către Dl. Petre Economu, consul general, fiind ajutat de către Dl. Gheorghe Traian Gallin, consul, care au primit ordin de a pleca la Lemberg”.

<sup>48</sup> El era vorbitor și de limbă franceză (AMAE, Fond Problema 77, Traian Gh. Gallin, G 53, Stat de serviciu, George-Traian Gallin, nepaginat).

<sup>49</sup> SJAN Iași, Fond Colecția Dugan, Albumul verde, dosar 2, tom II, f. 203; AMAE, Fond Problema 77, Traian Gh. Gallin, G 53, Copie certificate de căsătorie, 24 august/6 septembrie 1921, nepaginat.

<sup>50</sup> AMAE, Fond Problema 77, Traian Gh. Gallin, G 53, Telegrama nr. 45370 din 29 noiembrie 1921, nepaginat.

<sup>51</sup> AMAE, Fond Problema 82, vol. 94, Copia decretului-regal din 31 ianuarie 1922, f. 36.

<sup>52</sup> *Ministerul Afacerilor Străine. Personalul, 21 ianuarie 1922*, p. 26. În 1921, la legația din Varșovia activau, în cadrul secțiunii consulare, consulul general Dimitrie Mincu și viceconsulul Carol Harting. Vezi și Adrian-Bogdan Ceobanu, *From Honorary Consulate to Legation. The Establishment of the Romanian Diplomatic Mission in Poland (1919)*, în „Revista de Istorie Militară”, Nr. 1-2, 2021, p. 82-83.

<sup>53</sup> AMAE, Fond Problema 77, Traian Gh. Gallin, G 53, Decret semnat de I.G. Duca, 30 martie 1922, nepaginat.

<sup>54</sup> Ibidem, Telegrama nr. 3750, Varșovia, 24 iulie 1923, nepaginat.

scontat, iar în octombrie 1923, Gallin a fost avansat consul general<sup>55</sup>. Ascensiunea sa profesională a continuat, fiind înaintat, în perioada cât a activat la Varșovia, la gradul de consul general clasa a II-a<sup>56</sup>.

Activitatea lui Gallin la Varșovia este dificil de reconstituit, deoarece el s-a ocupat de chestiuni consulare (vize pe pașapoarte, acte personale etc). A colaborat bine nu doar cu Alexandru G. Florescu și Alexandru Iachovaky, dar și cu diplomații care au activat, până în 1927, la legația din capitala Poloniei (Constantin Laptew, Mircea Babeș, precum și bucovineanul Vasile Grigorcea). De asemenea, Gallin a fost coleg și cu Lucian Blaga, care a fost atașat de presă pe lângă legația din Varșovia, între noiembrie 1926 și octombrie 1927<sup>57</sup>.

### Consul general al României la Lvov

În iulie 1926, când la conducerea guvernului se afla, din nou, generalul Averescu, autoritățile române decid că a venit momentul să (re)înființeze consulatul general de la Lvov. În vara anului 1926, în ecuația ce a stat la baza creării oficiului consular din Polonia a apărut un element nou. Directorul Direcției Poliției și Siguranței Generale din cadrul Ministerului român de Interne adresa, în iulie 1926, un memoriu ministrului român de Externe, Ion M. Mitileneu. Scopul era unul foarte clar definit. Având în vedere evoluțiile interne din unele state vecine României era imperios necesară înființarea unor servicii speciale de informații pe lângă legațiile și consulatele României din Polonia, Ungaria și Bulgaria. În cazul Poloniei, reprezentanții ministerului de Interne sugerau că era oportună deschiderea unui consulat la Lvov. Aceștia apreciau că în cazul Poloniei trebuia urmărită cu mare atenție tendința naționalităților spre autonomie și observate acțiunile realizate de Uniunea Sovietică, prin intermediul personalului acreditat pe lângă legația de la Varșovia<sup>58</sup>. De altfel, încă din mai 1925, conducerea Direcției Poliției și Siguranței Generale primise, de la Inspectoratul General de Siguranță Cernăuți, un memoriu în care se argumenta necesitatea înființării unui consulat la Lvov: „Acest consulat pe lângă atribuțiuni de relații diplomatice și comerciale ce-i incumbă, va putea fi pentru noi un centru bun și sigur informativ pentru mișcările subversive ce se pun la cale în special de Soviete și versiuni în dauna țării noastre pe teritoriul Galiciiei, dat fiind și că centrul spre care se gravitează aceste mișcări este orașul Lemberg”<sup>59</sup>.

În acest cadru, ministrul de Externe, Ion M. Mitileneu, oficializează decizia de a se înființa un consulat la Lvov<sup>60</sup>, ce fusese luată înainte de primirea

<sup>55</sup> Ibidem, Decret nr. 4509 din 6 octombrie 1923, nepaginat.

<sup>56</sup> Ibidem, Decret nr. 920 din 6 ianuarie 1924, nepaginat.

<sup>57</sup> Nicolae Mareș, *Lucian Blaga. Diplomat la Varșovia*, Iași, Tipo Moldova, 2011, *passim*.

<sup>58</sup> AMAE, Fond Problema 82, vol. 94, Documentul nr. 39672, 9 iulie 1926, Ministerul de Interne, Direcția Poliției și Siguranței Generale către Ministerul Afacerilor Străine, f. 48.

<sup>59</sup> AMAE, Fond 71/Polonia, vol. 52, f. 179.

<sup>60</sup> Despre înființarea consulatului general de la Lvov, vezi și Adrian Vițalaru, *Considerations Regarding Romania's Consulates in Poland in the Interwar Period*, în „Valahian Journal of Historical Studies”, no. 23-24/2015, p. 122-128.

documentului de la Ministerul de Interne<sup>61</sup>. Acesta era contextul în care ministrul României la Varșovia, Alexandru Iacovaky (1925-1927), era informat despre crearea, în viitorul apropiat, a consulatului. În răspunsul oferit conducerii Ministerului Afacerilor Străine, după înștiințarea înființării consulatului, Iacovaky nota: „Din punct de vedere politic, consider că Lwow este un post de observațiune de mare însemnătate pentru tot ce se petrece în Ukraina, adică în marea masa etnică, din care face parte și majoritatea populațiunei Galiției Orientale. Această provincie este unul din obiectivele de căpetenie a politicei de penetrațiune rusească în Polonia, al cărui scop final este încorporarea Galiției la o Ukraină boșevică și deci ruperea contactului teritorial direct între România și Polonia”<sup>62</sup>. Regiunea putea fi importantă și din perspectivă economică, pentru comercializarea produselor agricole, dar și pentru tranzitul produselor românești spre Cehoslovacia, Austria și Germania<sup>63</sup>. De asemenea, orașul Lvov era recunoscut pentru târgurile organizate, în septembrie 1921 fiind inaugurat un spațiu expozițional generos.

Iacovaky a întocmit și un profil al celui care trebuia să conducă consulatul general, făcând, totodată, și o propunere concretă. El considera că cel ce va deține funcția ar trebui să cunoască limba polonă și germană și să aibă studii universitare serioase. De aceea, sugera că George-Traian Gallin, colaboratorul său de la secția consulară a legației de la Varșovia, putea fi omul potrivit pentru acest post dificil<sup>64</sup>.

Sugestia lui Iacovaky a fost luată în considerare la București, astfel că, peste aproape un an de zile, la 1 iunie 1927, a fost înființat consulatul general, iar George-Traian Gallin a fost numit consul general al României la Lvov<sup>65</sup>. Deși autoritățile poloneze și-au dat repede acordul pentru numirea lui Gallin, au mai trecut însă câteva luni de zile până când consulatul a funcționat în mod efectiv<sup>66</sup>. De abia în decembrie 1927, Gallin a părăsit Varșovia pentru a se instala la Lvov<sup>67</sup>.

## Aspecte din activitatea lui Gallin

Conform legii de funcționare a ministerului, consulul general trebuia să se ocupe de „înmatricularea cetățenilor români”, de „constatarea naționalității” și de dezertori, de înscrierea tinerilor pentru recrutare, dar și de repatrieri ori de

---

<sup>61</sup> AMAE, Fond Problema 82, vol. 94, Documentul nr. 39672 din 9 iulie 1926, Ministerul de Interne, Direcția Poliției și Siguranței Generale către Ministerul Afacerilor Străine, f. 48. Rezoluția pusă de Ion M. Mitilîneu pe documentul primit de la Ministerul de Interne.

<sup>62</sup> AMAE, Fond Problema 77, Traian Gh. Gallin, G 53, Telegrama nr. 2871, Varșovia, 15 iulie 1926, nepaginat.

<sup>63</sup> Ibidem, Telegrama nr. 2871, Varșovia, 15 iulie 1926, nepaginat.

<sup>64</sup> AMAE, Fond Problema 82, vol. 94, Telegrama nr. 2871, 15 iulie 1926, Varșovia, Alexandru Iacovaky către Ion M. Mitilîneu, f. 50-51.

<sup>65</sup> Florin Anghel, Nicolae Măreș, Dumitru Preda (editori), *op. cit.*, p. 91.

<sup>66</sup> AMAE, fond Problema 82, vol. 94, Telegrama nr. 4059, 3 octombrie 1927, Al. C. Davila către Ministerul Afacerilor Străine, f. 60.

<sup>67</sup> AMAE, Fond Problema 77, Traian Gh. Gallin, G 53, Telegrama nr. 5073, Varșovia, 17 decembrie 1927, nepaginat.

pașapoarte. De asemenea, consulii puteau îndeplini și atribuțiile de ofițeri de stare civilă, dar aveau în portofoliul lor și „atribuțiuni de notariat”. Aspectele menționate mai sus erau dublate de cele ce vizau stimularea comerțului și organizarea de diferite acțiuni de diplomatie culturală. În plus, consulii trebuiau să trimită rapoarte cu caracter economic, ce conțineau, însă, și aspecte politice, sociale și culturale referitoare la zona de jurisdicție a consulatului<sup>68</sup>.

Așa cum au sugerat de mai multe ori Al. G. Florescu și Al. Iacovaky, consulul general George-Traian Gallin avea experiență în acest domeniu, cunoștea situația din Polonia și se bucura de sprijinul și încrederea conducerii legației de la Varșovia. Și în Ministerul Afacerilor Străine activitatea sa era apreciată. Toate aceste elemente au cântărit în buna desfășurare a misiunii lui Gallin la Lvov, care a perceput numirea la conducerea consulatului general ca pe o oportunitate în dezvoltarea carierei diplomatice și, evident, ca pe o șansă pentru a obține venituri mai mari.

La scurt timp după instalarea sa la Lvov, Gallin a urmărit să intre în legătură cu colegii din corpul consular și autoritățile locale, dar și cu personalități din mediul cultural, politic și economic apropiate de România. Unul dintre cei mai importanți colaboratori ai lui Gallin a fost Emil Biedrzycki (1890-1975)<sup>69</sup>, care era lector de limba română la Universitatea din Lvov<sup>70</sup>. Una dintre primele realizări ale lui Gallin la Lvov a fost constituirea, în martie 1928, a Ligii culturale polono-române, al cărei secretar era Biedrzycki<sup>71</sup>. De altfel, cu sprijinul consulatului și al legației, Liga a organizat, în anii următori, o serie de evenimente culturale menite să promoveze imaginea României. Statul român finanța Liga polono-română, prin intermediul consulatului, fapt ce explică agenda încărcată a asociației cu sediul la Lvov<sup>72</sup>. Spre exemplu, au fost organizate conferințe ale membrilor și colaboratorilor Ligii, dublate de prelegeri și conferințe susținute de invitați sosiți din România (Grigore Nandriș, P. P. Panaitescu, Maria Kastarska Sergescu)<sup>73</sup>. Alături de Gallin și Biedrzycki, o contribuție semnificativă la organizarea evenimentelor culturale, precum și la inserarea în presa din Lvov a unor articole

<sup>68</sup> Ion Mamina, Gheorghe Neacșu, George G. Potra (editori), *Organizarea instituțională a Ministerului Afacerilor Externe. Acte și documente*, vol. 1, 1859-1919, București, Fundația Europeană Titulescu, 2004, p. 410-433; 676-677.

<sup>69</sup> Biedrzycki a predat, din 1922, economie politică și sociologie la Înalta Școală de Comerț Exterior. A fost lector și conferențiar de limba română la Universitatea Jan Kazimierz din Lvov, pentru ca din 1933 să suplinească și Catedra de Istoria Literaturii și Culturii Române de la aceeași universitate. Pentru mai multe detalii, vezi Loredana Bortă, Carmen Bădăluță, *Medalion Emil Biedrzycki*, în *CC*, 12 (2006), p. 243-247.

<sup>70</sup> Victor Jeglinschi, *Relații culturale româno-polone în perioada 1900-1945*, ediție îngrijită de Anca Irina Ionescu și Constantin Geambașu, București, Editura Universității din București, 2016, p. 41.

<sup>71</sup> Nicolae Dascălu, *Relații româno-polone în perioada interbelică (1919-1939)*, București, Editura Academiei Române, 1991, p. 194; Victor Jeglinschi, *op. cit.*, p. 69.

<sup>72</sup> Spre exemplu, Gallin informa ministerul că era în posesia chitanțelor prin care Liga certifica primirea subvenției de câte 15000 de lei pentru trimestrele ianuarie și aprilie 1930 (ANR, Fond Ministerul Propagandei Naționale, Presă Externă, volum 139, f. 50).

<sup>73</sup> Victor Jeglinschi, *op. cit.*, p. 69-70.

despre România, l-au avut și atașații de presă ce au funcționau pe lângă legația de la Varșovia: Ion Dragu (1928-1930) și Aron Cotruș (1931-1936). De asemenea, un caz interesant este cel al poetei și publicistei Dusza Czara (Rosenkranz)<sup>74</sup>. Originară din Bucovina, aceasta a fost sprijinită în anii 1930 de serviciul de presă al legației de la Varșovia, dar și de consulul Gallin, și încurajată să susțină conferințe, să publice articole în ziarele poloneze și să participe la emisiuni radiofonice, în care erau prezentate diferite aspecte ale culturii române<sup>75</sup>.

Activându-și relațiile create în lumea culturală, Gallin a contribuit, alături de Aron Cotruș, la punerea în scenă a piesei lui Lucian Blaga, *Meșterul Manole*, la Teatrul Mare din Lvov, la 27 martie 1934<sup>76</sup>. Lucrarea fusese tradusă, încă din 1932, de Dusza Czara și un colaborator de-al său (Stec)<sup>77</sup>, fiind propusă directorului teatrului din Lvov de către Gallin<sup>78</sup>. Evenimentul a fost considerat de Cotruș drept „o puternică biruință spirituală românească peste hotare”<sup>79</sup>. Piesa a fost jucată în prezența lui L. Blaga, care activase, așa cum am mai precizat, ca atașat de presă al României în Polonia<sup>80</sup>.

Gallin a fost implicat și în constituirea altor asociații polono-române, după modelul de succes al Ligii de la Lvov. Spre exemplu, el a contribuit la înființarea, în ianuarie 1931, a Asociației culturale polono-române de la Poznan, dar a avut un rol și în crearea Societății polono-române din Cracovia, organizație constituită în mai 1932<sup>81</sup>.

Prin intermediul consulatului general condus de Gallin, autoritățile române au făcut donații de carte către Universitatea din Lvov și au fost răspândite diferite lucrări traduse în limba poloneză ale autorilor români<sup>82</sup>. În plus, consulul a căutat să promoveze România și prin intermediul postului de radio de la Lvov, după modelul utilizat de legația României în cazul postului de radio de la Varșovia. De aceea, prin implicarea lui Gallin, la postul de radio din Lvov au fost difuzate, în prima jumătate a anilor 1930, o serie de emisiuni dedicate României<sup>83</sup>. Unul dintre cei care au vorbit despre România a fost chiar Emil Biedrzycki. Spre exemplu, în decembrie 1931, el a prezentat aspecte ale colaborării polono-române în cei zece

---

<sup>74</sup> Pentru mai multe detalii, vezi Nora Chelaru, *Dusza Czara-Rosenkranz. Scriitoare și propagandistă între România și Polonia*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2021, *passim*.

<sup>75</sup> *Ibidem*, p. 38-65; Victor Jeglinski, *op. cit.*, p. 71-73; ANR, Fond Ministerul Propagandei Naționale, Presă Externă, volum 139, f. 106.

<sup>76</sup> Victor Jeglinski, *op. cit.*, p. 143, 176; *Colaborarea culturală polono-română*, în „Rampa”, an 17, nr. 4850, 14 martie 1934, p. 2.

<sup>77</sup> Nora Chelaru, *op. cit.*, p. 50, 63-64.

<sup>78</sup> *Ibidem*, p. 63.

<sup>79</sup> Victor Jeglinski, *op. cit.*, p. 176.

<sup>80</sup> *Ibidem*, p. 179.

<sup>81</sup> Nicolae Dascălu, *op. cit.*, p. 194-195.

<sup>82</sup> *Ibidem*, p. 175-176.

<sup>83</sup> Era vorba fie despre difuzarea unor conferințe și reportaje ori despre difuzarea de muzică românească (*ibidem*, p. 182-184).

ani de la constituirea alianței, iar în ianuarie 1932, a vorbit la radio despre „Legăturile culturale româno-polone în cursul veacurilor”<sup>84</sup>.

Consulul României la Lvov a avut inițiative și în domeniul promovării obiectivelor turistice ale României. Spre exemplu, în mai 1930, Gallin a primit de la București un articol despre turismul în România, precum și un set de fotografii cu obiective turistice, pe care le-a publicat în ziarele poloneze<sup>85</sup>. De asemenea, în aprilie 1931 a fost organizată la Lvov o conferință despre stațiunile balneo-climaterice din România<sup>86</sup>.

George-Traian Gallin a fost implicat și în stimularea relațiilor comerciale dintre România și Polonia. Lvov era un important punct de tranzit între cele două țări, unde se organiza un mare târg comercial, iar Gallin a urmărit ca România să fie reprezentată la evenimentul ce avea loc, de obicei, în luna septembrie. În martie 1930, Gallin propunea pregătirea unui stand al României pentru ediția din toamna aceluiași an, precum și „organizarea unui concert sub egida <Cântarea României>”<sup>87</sup>. Sugestiile consulului au fost primite bine la București. Mai mult decât atât, în contextul desfășurării târgului, a avut loc și o conferință a reprezentanților camerelor de comerț din România și Polonia, la care a participat și George-Traian Gallin. Delegația română a fost condusă de ministrul Virgil Madgearu<sup>88</sup>, fapt ce a dat o importanță sporită evenimentului. În acest cadru, la 7 septembrie 1930, cu prilejul zilei românești din cadrul Târgului de la Lvov, a avut loc un concert de muzică românească<sup>89</sup>, la care s-a adăugat conferința profesorului P. P. Panaitescu și proiectarea filmului documentar „România azi”<sup>90</sup>. Gallin a avut un rol important în organizarea acestui eveniment reușit, la care au participat reprezentanți de seamă ai lumii politice și culturale din Lvov și din împrejurimi. „Festivalul românesc” s-a bucurat de o bună receptare atât în presa din Polonia, cât și în cea din România<sup>91</sup>.

O dimensiune a activității lui Gallin și a colaboratorilor săi era legată de analiza presei din circumscripția consulatului, cu accent pe publicațiile din cele două mari orașe – Lvov și Cracovia. Pe acest palier, Gallin a avut, în linii generale, o colaborare fructuoasă cu serviciul de presă al legației României de la Varșovia. Spre exemplu, în septembrie 1928, atașatul de presă român de la Varșovia, Ion

<sup>84</sup> ANR, Fond Ministerul Propagandei Naționale, Presă Externă, volum 139, f. 99, 108.

<sup>85</sup> Ibidem, f. 49.

<sup>86</sup> Nicolae Dascălu, *op. cit.*, p. 222.

<sup>87</sup> Ibidem, p. 141.

<sup>88</sup> *Deschiderea conferinței Camerelor de comerț polone și române*, în „Lupta”, an 9, nr. 2649, 7 septembrie 1930, p. 3.

<sup>89</sup> Au participat muzicieni din România, care au interpretat compoziții ale muzicienilor români (George Enescu, Mihail Jora), dar și interpreți de muzică populară (*Un festival românesc la Lwow*, în „Curentul”, an 3, nr. 956, 20 septembrie 1930, p. 2).

<sup>90</sup> Nicolae Dascălu, *op. cit.*, p. 141.

<sup>91</sup> *Un festival românesc la Lwow*, în „Curentul”, an 3, nr. 956, 20 septembrie 1930, p. 2; *Un festival românesc la Lwow*, în „Neamul românesc”, an 25, nr. 208, 20 septembrie 1930, p. 2; *Festival românesc la Lwow*, în „Îndreptarea”, an XI, nr. 174, 22 septembrie 1930, p. 2



Dragu, a vizitat orașul, în încercarea de a dezvolta legăturile misiunii diplomatice a României cu cele mai importante ziare locale din Polonia<sup>92</sup>. Gallin l-a însoțit în vizitele făcute la redacția unor ziare, la care consulatul general era abonat și pe care le analiza cu mare atenție. De altfel, Gallin trimitea periodic, conducerii ministerului, precum și legației de la Varșovia, informări și rapoarte (buletine) asupra presei din circumscripția consulatului<sup>93</sup>. El nu se ferea să atragă atenția autorităților române atunci când în presa din Polonia erau publicate articole ce afectau imaginea României, denigrând conducerea statului și propagând informații false. Așa a procedat atunci când decizia autorităților de la București de a închide unele școli poloneze din România a fost aspru criticată în unele ziare din Polonia. Pe parcursul anului 1928, Gallin a informat Ministerului Afacerilor Străine asupra acestei campanii din presa poloneză, publicând dezmințiri și lămuriri, sugerate de la București, pe acest subiect ce părea să genereze tensiuni în relațiile dintre România și Polonia<sup>94</sup>. La fel a acționat și câțiva ani mai târziu (în februarie 1933), atunci când semnală publicarea unor articole ce conțineau „știri tendențioase” referitoare la situația internă din România, precum și la Casa Regală. El aprecia că „(...) ziarele în chestiune par a fi induse în eroare de o agenție străină, interesată de a discredita țara și dinastia noastră”<sup>95</sup>. Informațiile trimise de Gallin au generat o reacție din partea instituțiilor statului român. Subsecretarul de stat pentru presă și informații i-a solicitat lui Aron Cotruș, secretarul de presă de pe lângă legația de la Varșovia, să stabilească originea știrilor și să atenționeze ziarele poloneze asupra informațiilor tendențioase despre România pe care le-au publicat<sup>96</sup>.

În momente cu rezonanță, precum vizite la nivel înalt sau zile de sărbătoare națională, consulul general căuta să publice în presa poloneză articole despre România, dar era implicat și în organizarea unor conferințe, concerte, serate ori emisiuni de radio<sup>97</sup>. De exemplu, la 10 mai 1929 a fost organizată, la Lvov, o serată „a muzicii și poeziei române”, cu implicarea consulului și a Ligii polono-române. Manifestările organizate în Polonia, în mai 1929, au fost comentate și în presa românească. A fost remarcată activitatea atașatului de presă, Ion Dragu, dar și a

<sup>92</sup> Dragu a vizitat și alte mari centre urbane ale Poloniei, unde a discutat cu reprezentanții celor mai importante ziare locale (vezi ANR, Fond Ministerul Propagandei Naționale, Presă Externă, volum 139, f. 14-15.)

<sup>93</sup> Vezi, spre exemplu, ibidem, f. 19-21, 24-25.

<sup>94</sup> Pentru mai multe informații pe acest subiect, vezi Bogdan Schipor, *Între alianță și revendicări: minoritatea poloneză din România în rapoarte diplomatice ale Ministerului Afacerilor Străine de la București, 1922-1938*, în „Revista română de istorie a secolului XX”, nr. 1/2023, p. 221-224.

<sup>95</sup> ANR, Fond Ministerul Propagandei Naționale, Presă Externă, volum 139, f. 124.

<sup>96</sup> Ibidem, f. 127.

<sup>97</sup> Nemulțumit de anumite prevederi din noua Lege de organizare a Ministerului Afacerilor Străine, Gallin i-a trimis o scrisoare ministrului Grigore Gafencu, la 28 octombrie 1939, în care își evalua activitatea la Lvov: „În timpul funcționării mele de aproape 9 ani la Lvov, am desfășurat, după părerea mea, o activitate, care în sensul art. 90 (modificat) a adus – servicii excepționale în domeniul propagandei. Această afirmație o pot dovedi cu acte și cu martori. Cred că ar fi echitabil ca această conduită, niciodată dezmințită, să fie luată în considerare” (AMAE, Fond Problema 77, Traian Gh. Gallin, G 53, George-Traian Gallin către Grigore Gafencu, 28 octombrie 1939, nepaginat).

consulului de la Lvov. „Se cuvine de asemenea să relevăm rodnică activitate în același sens, la Lwow, a d-lui George-Traian Gallin, consul general al României și a d-lui prof. Em. Biedrzyki (...)”<sup>98</sup>. Așa a procedat și în jurul zilei de 10 mai 1930, când, prin implicarea sa, au fost publicate, în ziarele din Lvov, „12 articole, dintre care 4 de fond”<sup>99</sup>. Doi ani mai târziu, la 10 mai 1932, Gallin și Liga polono-română au organizat o serie de manifestări în sala mare a Primăriei din Lvov, precum și conferințe la Universitate<sup>100</sup>.

Au fost și momente în care au existat sincope în colaborarea dintre consulatul general și instituțiile statului român ce se ocupau cu propaganda externă. În noiembrie 1932, Gallin informa Subsecretariatul de stat al presei și informațiilor că oficiul consular pe care-l conducea nu primea informații despre evenimentele din România și „nici un fel de material de propaganda apărut în ultimul timp”<sup>101</sup>. Doleanțele consulului de la Lvov au primit un răspuns prompt de la București. Subsecretarul de stat pentru presă și informații, Eugen Filotti, a decis trimiterea unor materiale propagandă consulatului din Polonia<sup>102</sup> și a dat dispoziții ca „buletinul de presă” realizat de structura pe care o conducea să fie trimis, în mod regulat, și consulatului general de la Lvov<sup>103</sup>.

Pe lângă activitățile cu caracter cultural și economic, Gallin a trimis la București telegrame și rapoarte referitoare la situația politică din circumscripția consulară, cu accente pe activitatea reprezentanților politici ai minorităților. În acest sens, se disting informările despre minoritatea ucraineană, precum și căile prin care se manifesta propaganda sovietică. În martie 1930, el informa autoritățile de la București despre apariția unui „nou ziar ucrainean filo-sovietic”, subliniind că erau cinci publicații periodice „filo-sovietice” tipărite în Polonia, „în limba ucraineană”<sup>104</sup>. Cu alt prilej, el sugera autorităților române să nu ofere autorizația de a pătrunde în România pentru publicațiile Partidului „Jedność” (Unitate), ce reprezenta o parte a minorității ucrainene din Polonia, și care avea o atitudine „negativă și iredentistă față de statul polon”<sup>105</sup>. Rapoartele sale cu caracter politic erau apreciate de conducerea legăției de la Varșovia, dar și de către factorii de decizie din Ministerul Afacerilor Străine al României. Bunăoară, în februarie 1928, la scurt timp de la instalarea sa la Lvov, Carol (Citta) Davilla, ministrul plenipotențiar al României în Polonia, îi scria lui Gallin: „Îți mulțumesc pentru excelentul raport politic ce mi-ai trimis și pentru articolele apărute în <Słowo

<sup>98</sup> *Scrisori din Varșovia. Cum a manifestat Polonia pentru România*, în „Adevărul”, an 42, nr. 13933, 28 mai 1929, p. 3.

<sup>99</sup> ANR, Fond Ministerul Propagandei Naționale, Presă Externă, volum 139, f. 57.

<sup>100</sup> *Din Polonia*, în „Neamul Românesc”, an 27, nr. 120, 26 mai 1932, p. 2.

<sup>101</sup> ANR, Fond Ministerul Propagandei Naționale, Presă Externă, volum 139, f. 112.

<sup>102</sup> În ianuarie 1933, consulatul a primit o ladă ce conținea 109 publicații (ibidem, f. 113, 116).

<sup>103</sup> Ibidem, f. 121.

<sup>104</sup> ANR, Fond Ministerul Propagandei Naționale, Presă Externă, volum 106, f. 37.

<sup>105</sup> Ibidem, f. 158.

Polskie>”<sup>106</sup>. Peste câțiva ani, în februarie 1932, secretarul general al Ministerului Afacerilor Străine, Gheorghe Filality, și directorul Secțiunii orientale a Direcției politice din minister, Alexandru Telemaque, îi trimiteau o telegramă în care îi mulțumeau pentru activitatea sa: „Luând cunoștință de textul raportului nr. 77/1932 din 16 ianuarie a.c. în care expuneți anumite aspecte din viața politică a ucrainenilor din Polonia, am onoarea a vă exprima mulțumirile mele pentru interesanta D-voastră lucrare”<sup>107</sup>.

George-Traian Gallin a rămas la conducerea consulatului general de la Lvov până la finalul lunii iunie 1936, îndeplinindu-și cu sârguință misiunile. Atunci când a părăsit direcțiunea consulatului general din Galiția Orientală, Gallin era recunoscut ca „decan al corpului consular” din Lvov, oraș unde aveau oficii consulare Austria, Belgia, Cehoslovacia, Franța, Letonia, Spania, Ungaria și URSS<sup>108</sup>.

Conducerea ministerului a decis ca experimentatul consul general să preia, începând cu 1 iulie 1936, direcțiunea consulatului nou înființat de la Hamburg. A activat în marele port german până la 15 iunie 1941, când a preluat conducerea consulatului general al României din Berlin. Finalul războiului îl găsește la misiunea diplomatică a României din Elveția, de unde refuză, în 1947, să se întoarcă în țară. George-Traian Gallin împreună cu soția și fiul lor, George-Dan, vor rămâne în exil, diplomatul român decedând la München, la 21 decembrie 1961<sup>109</sup>.

## Concluzii

George-Traian Gallin a fost un important reprezentant al diplomației românești în Polonia interbelică, fiind o rotiță din mecanismul funcționării alianței româno-polone. În contextul instabilității la conducerea misiunii diplomatice de la Varșovia, diplomați precum Mircea Babeș, Gheorghe Davidescu și George-Traian Gallin au contribuit la buna funcționare a legației României, i-au consiliat pe șefii lor și au oferit mostre de expertiză pe diverse dosare ale relațiilor bilaterale ori ale evenimentelor ce se desfășurau în răsăritul Europei și în zona baltică.

Gallin a fost un colaborator de nădejde al miniștrilor plenipotențieri români de la Varșovia, precum și ai colegilor din serviciul de presă al legației, iar inițiativele și puterea sa de muncă au fost remarcate și apreciate. Spre exemplu, în mai 1933, Victor Cădere îi scria lui Gallin felicitându-l „pentru buna organizare a propagandei românești din Lwow și pentru autoritatea cu care conduceți Consulatul

<sup>106</sup> AMAE, Fond Problema 77, Traian Gh. Gallin, G 53, Copia telegramei din 27 februarie 1928, Davila către Gallin, nepaginat.

<sup>107</sup> Ibidem, Copia telegramei din 16 februarie 1932, Filality și Telemaque către Gallin, nepaginat.

<sup>108</sup> Ibidem, Telegrama adresată de șefii consulatelor din Lvov lui Gallin, 27 noiembrie 1936, nepaginat.

<sup>109</sup> Emil Satco, Alis Niculică, *op. cit.*, p. 12.

general”<sup>110</sup>. Mai mult decât atât, în dosarul său personal se găsește o caracterizare a unuia dintre șefii săi, care sintetizează calitățile profesionale ale lui Gallin: „Excelent consul general. Foarte inteligent, mult tact, multă demnitate și experiență. Colaborator prețuit și pentru chestiuni politice (cum este chestiunea ucraineană). Un agent de valoare, din toate punctele de vedere”<sup>111</sup>.

---

<sup>110</sup> AMAE, Fond Problema 77, Traian Gh. Gallin, G 53, Telegramă din 16 mai 1933, Cădere către Gallin, nepaginat.

<sup>111</sup> Ibidem, Aprecieri, nesemnată, probabil a unuia dintre miniștrii plenipotențari ai României la Varșovia, nepaginat.

## ABREVIERI

|                  |                                                                                                                 |
|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>AARMSI</i>    | = Analele Academiei Române, Memoriile Secțiunii Istorice                                                        |
| <i>AARMSL</i>    | = Analele Academiei Române, Memoriile Secțiunii Literare                                                        |
| <i>AARPAD</i>    | = „Analele Academiei Române”, seria II, București, 1879-1916                                                    |
| <i>AA.SS.</i>    | = <i>Acta Sanctorum</i> , ed. Bollandisti, III <sup>a</sup> ediție, Parigi 1863-1870                            |
| <i>AB</i>        | = Arhivele Basarabiei                                                                                           |
| <i>ACNSAS</i>    | = Arhivele Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității                                          |
| <i>AE</i>        | = L’Année Epigraphique, Paris                                                                                   |
| <i>AIR</i>       | = Arhiva Istorică a României                                                                                    |
| <i>AIAC</i>      | = Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj                                                            |
| <i>AIIAI</i>     | = Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol”, Iași                                           |
| <i>AIIC</i>      | = Anuarul Institutului de Istorie Cluj                                                                          |
| <i>AIINC</i>     | = Anuarul Institutului de Istorie Națională, Cluj                                                               |
| <i>AIIX</i>      | = Anuarul Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”, Iași                                                         |
| <i>ALIL</i>      | = Anuarul de Lingvistică și Istorie Literară, Iași                                                              |
| <i>ALMA</i>      | = <i>Archivum Latinitatis Medii Aevi</i> . Genève.                                                              |
| <i>AM</i>        | = Arheologia Moldovei, Iași                                                                                     |
| <i>AMAE</i>      | = Arhiva Ministerului Afacerilor Externe                                                                        |
| <i>AmAnthr</i>   | = American Anthropologist, New Series, Published by Wiley on behalf of the American Anthropological Association |
| <i>AMM</i>       | = Acta Moldaviae Meridionalis, Vaslui                                                                           |
| <i>AMMB</i>      | = Arhiva Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Iași                                                                |
| <i>AMN</i>       | = Acta Musei Napocensis                                                                                         |
| <i>AMR</i>       | = Arhivele Militare Române                                                                                      |
| <i>AMS</i>       | = Anuarul Muzeului din Suceava                                                                                  |
| <i>ANB</i>       | = Arhivele Naționale, București                                                                                 |
| <i>ANC</i>       | = Arhivele Naționale. Serviciul Județean Cluj                                                                   |
| <i>ANSMB</i>     | = Arhivele Naționale. Serviciul Municipiului București                                                          |
| <i>ANG</i>       | = Arhivele Naționale. Serviciul Județean Galați                                                                 |
| <i>ANI</i>       | = Arhivele Naționale, Iași                                                                                      |
| <i>ANIC</i>      | = Arhivele Naționale Istorice Centrale                                                                          |
| <i>ANR-Cluj</i>  | = Arhivele Naționale, Cluj-Napoca                                                                               |
| <i>ANR-Sibiu</i> | = Arhivele Naționale, Sibiu                                                                                     |
| <i>ANRM</i>      | = Arhivele Naționale ale Republicii Moldova, Chișinău                                                           |
| <i>ANRW</i>      | = Aufstieg und Niedergang der römischen Welt, Berlin-New York                                                   |
| <i>ANSMB</i>     | = Arhivele Naționale. Serviciul Municipiului București                                                          |
| <i>ANV</i>       | = Arhivele Naționale, Vaslui                                                                                    |
| <i>AO</i>        | = Arhivele Olteniei                                                                                             |
| <i>AP</i>        | = Analele Putnei                                                                                                |
| <i>APH</i>       | = Acta Poloniae Historica, Varșovia                                                                             |
| <i>AqLeg</i>     | = <i>Aquila Legionis. Cuadernos de Estudios sobre el Ejército Romano</i> , Salamanca                            |
| <i>AR</i>        | = Arhiva Românească                                                                                             |
| <i>ArchM</i>     | = Archiva Moldaviae, Iași                                                                                       |
| <i>ArhGen</i>    | = Arhiva Genealogică                                                                                            |
| „Arhiva”         | = „Arhiva”. Organul Societății Științifice și Literare, Iași                                                    |
| <i>ArhMold</i>   | = Arheologia Moldovei                                                                                           |

|               |                                                                                                                                                          |
|---------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ASRR          | = Arhiva Societății Române de Radiodifuziune                                                                                                             |
| AȘUI          | = Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași                                                                                      |
| ATS           | = Ancient Textile Series, Oxbow Books, Oxford și Oakville                                                                                                |
| AUAIC         | = Arhiva Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași                                                                                                    |
| AUB           | = Analele Universității „București”                                                                                                                      |
| BA            | = <i>Biblioteca Ambrosiana</i> , Roma, Città Nuova Editrice                                                                                              |
| BAR           | = Biblioteca Academiei Române                                                                                                                            |
| BArchB        | = Bundesarchiv Berlin                                                                                                                                    |
| BAR int. ser. | = British Archaeological Reports, International Series                                                                                                   |
| BBRF          | = Buletinul Bibliotecii Române din Freiburg                                                                                                              |
| BCIR          | = Buletinul Comisiei Istorice a României                                                                                                                 |
| BCMI          | = Buletinul Comisiei Monumentelor Istorice                                                                                                               |
| BCU-Iași      | = Biblioteca Centrală Universitară, Iași                                                                                                                 |
| BE            | = Bulletin Epigraphique                                                                                                                                  |
| BF            | = Byzantinische Forschungen, Amsterdam                                                                                                                   |
| BJ            | = Bonner Jahrbücher, Bonn                                                                                                                                |
| BMI           | = Buletinul Monumentelor Istorice                                                                                                                        |
| BMIM          | = București. Materiale de istorie și muzeografie                                                                                                         |
| BNB           | = Biblioteca Națională București                                                                                                                         |
| BNJ           | = Byzantinisch-Neugriechische Jahrbücher                                                                                                                 |
| BOR           | = Biserica Ortodoxă Română                                                                                                                               |
| BS            | = Balkan Studies                                                                                                                                         |
| BSNR          | = Buletinul Societății Numismatice Române                                                                                                                |
| ByzSlav       | = Byzantinoslavica                                                                                                                                       |
| CA            | = Cercetări arheologice                                                                                                                                  |
| CAI           | = Caiete de Antropologie Istorică                                                                                                                        |
| CartNova      | = <i>La ciudad de Carthago Nova 3: La documentación epigráfica</i> , Murcia                                                                              |
| CB            | = Cahiers balkaniques                                                                                                                                    |
| CBI           | = <i>Der römische Weihebezirk von Osterburken. Corpus des griechischen und lateinischer Beneficiärer – Inschriften des Römischen Reiches</i> , Stuttgart |
| CC            | = Codrul Cosminului, Suceava (ambele serii)                                                                                                              |
| CCAR          | = Cronica cercetărilor arheologice din România, CIMEC, București                                                                                         |
| CCh           | = <i>Corpus Christianorum</i> , Turnhout                                                                                                                 |
| CChSG         | = <i>Corpus Christianorum. Series Graeca</i>                                                                                                             |
| CCSL          | = <i>Corpus Christianorum Series Latina</i> , Turnhout, Brepols                                                                                          |
| CDM           | = <i>Catalogul documentelor moldovenești din Arhivele Centrale de Stat</i> , București, vol. I-V; supl. I.                                               |
| CDȚR          | = <i>Catalogul documentelor Țării Românești din Arhivele Statului</i> , București, vol. II-VIII, 1974-2006                                               |
| Chiron        | = Chiron: Mitteilungen der Kommission für Alte Geschichte und Epigraphik des Deutschen Archäologischen Instituts, 1971                                   |
| CI            | = Cercetări istorice (ambele serii)                                                                                                                      |
| CIL           | = <i>Corpus Inscriptionum Latinarum</i> , Berlin                                                                                                         |
| CL            | = Cercetări literare                                                                                                                                     |
| CLRE          | = <i>Consuls of the Later Roman Empire</i> , eds. R. S. Bagnall, A. Cameron, S. R. Schwartz, K. A. Worp, Atlanta, 1987                                   |
| CN            | = Cercetări Numismatice                                                                                                                                  |
| CNA           | = Cronica Numismatică și Arheologică, București                                                                                                          |
| CSCO          | = <i>Corpus Scriptorum Christianorum Orientalium</i> , Louvain                                                                                           |
| CSEA          | = <i>Corpus Scriptorum Ecclesiae Aquileiensis</i> , Roma, Città Nuova Editrice                                                                           |
| CSEL          | = <i>Corpus Scriptorum Ecclesiasticorum Latinorum</i> , Wien, De Gruyter                                                                                 |
| CSPAMI        | = Centrul de Studii și Păstrare a Arhivelor Militare Centrale, Pitești                                                                                   |
| CT            | = Columna lui Traian, București                                                                                                                          |

|                               |                                                                                                                                                                     |
|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>CTh</i>                    | = <i>Codex Theodosianus</i> . Theodosiani, Libri XVI cum constitutionibus Sirmondianis, I, edidit adsumpto apparatu P. Kruegeri, Th. Mommsen, Hildesheim, 1970-1971 |
| <i>Cv.L</i>                   | = Convorbiri literare (ambele serii)                                                                                                                                |
| „ <i>Dacia</i> ”, <i>N.S.</i> | = Dacia. Nouvelle Série, Revue d'archéologie et d'histoire ancienne, București                                                                                      |
| <i>DGAS</i>                   | = Direcția Generală a Arhivelor Statului                                                                                                                            |
| <i>DI</i>                     | = Diplomatarium Italicum                                                                                                                                            |
| <i>DIR</i>                    | = <i>Documente privind istoria României</i>                                                                                                                         |
| <i>DIRRI</i>                  | = <i>Documente privind Istoria României. Războiul pentru Independență</i>                                                                                           |
| <i>DOP</i>                    | = Dumbarton Oaks Papers                                                                                                                                             |
| <i>DTN</i>                    | = <i>Din trecutul nostru</i> , Chișinău                                                                                                                             |
| <i>DRH</i>                    | = <i>Documenta Romaniae Historica</i>                                                                                                                               |
| <i>EB</i>                     | = Études Balkaniques                                                                                                                                                |
| <i>EBPB</i>                   | = Études byzantines et post-byzantines                                                                                                                              |
| <i>EDCS</i>                   | = <i>Epigraphik-Datenbank Clauss-Slaby</i> ( <a href="http://www.manfredclauss.de/">http://www.manfredclauss.de/</a> )                                              |
| <i>EDR</i>                    | = <i>Epigraphic Database Roma</i> ( <a href="http://www.edr-edr.it/default/index.php">http://www.edr-edr.it/default/index.php</a> )                                 |
| <i>EpigrAnat</i>              | = Epigraphica Anatolica, Münster                                                                                                                                    |
| <i>ERAsturias</i>             | = F. Diego Santos, <i>Epigrafia Romana de Asturias</i> , Oviedo, 1959.                                                                                              |
| <i>EuGeSta</i>                | = <i>Journal of Gender Studies in Antiquity</i>                                                                                                                     |
| <i>Gerión</i>                 | = Gerión. Revista de Historia Antigua, Madrid                                                                                                                       |
| <i>GB</i>                     | = Glasul Bisericii                                                                                                                                                  |
| <i>GCS</i>                    | = <i>Die Griechischen Christlichen Schriftsteller</i> , Leipzig, Hinrichs, 1897-1969                                                                                |
| <i>GLK</i>                    | = <i>Grammatici Latini Keil</i>                                                                                                                                     |
| <i>HEp</i>                    | = <i>Hispania Epigraphica</i> , Madrid                                                                                                                              |
| „ <i>Hierasus</i> ”           | = <i>Hierasus</i> . Anuarul Muzeului Județean Botoșani, Botoșani                                                                                                    |
| <i>HM</i>                     | = Heraldica Moldaviae, Chișinău                                                                                                                                     |
| <i>HU</i>                     | = Historia Urbana, Sibiu                                                                                                                                            |
| <i>HUI</i>                    | = Historia Universitatis Iassiensis, Iași                                                                                                                           |
| <i>IDR</i>                    | = <i>Inscripțiile din Dacia romană</i> , Bucurști-Paris                                                                                                             |
| <i>IDRE</i>                   | = <i>Inscriptions de la Dacie romaine. Inscriptions externes concernant l'histoire de la Dacie</i> , I-II, Bucarest, 1996, 2000                                     |
| <i>IGLN</i>                   | = <i>Inscriptions grecques et latines de Novae</i> , Bordeaux                                                                                                       |
| <i>IGLR</i>                   | = <i>Inscripțiile grecești și latine din secolele IV-XIII descoperite în România</i> , București, 1976                                                              |
| <i>IILPecs</i>                | = <i>Instrumenta Inscripta Latina. Das römische Leben im Spiegel der Kleininschriften</i> , Pecs, 1991                                                              |
| <i>ILAlg</i>                  | = <i>Inscriptions latines d'Algérie</i> , Paris                                                                                                                     |
| <i>ILB</i>                    | = <i>Inscriptiones Latinae in Bulgaria repertae. Inscriptiones inter Oescum et Iatrum repertae</i> , Sofia, 1989                                                    |
| <i>ILD</i>                    | = <i>Inscripții latine din Dacia</i> , București                                                                                                                    |
| <i>ILN</i>                    | = <i>Inscriptiones latines de Novae</i> , Poznan                                                                                                                    |
| <i>ILLPRON</i>                | = <i>Inscriptionum Lapidarium Latinarum Provinciae Norici usque ad annum MCMLXXXIV repertarum indices</i> , Berlin, 1986                                            |
| <i>ILS</i>                    | = <i>Inscriptiones Latinae Selectae</i> , 1892                                                                                                                      |
| <i>IMS</i>                    | = <i>Inscriptiones Moesiae Superioris</i> , Belgrad                                                                                                                 |
| <i>IN</i>                     | = „Ioan Neculce”. Buletinul Muzeului Municipal Iași                                                                                                                 |
| <i>ISM</i>                    | = <i>Inscripțiile din Scythia Minor grecești și latine</i> , București, vol. I-III, 1983-1999                                                                       |
| <i>JGO</i>                    | = <i>Jahrbücher für Geschichte Osteuropas</i>                                                                                                                       |
| <i>JL</i>                     | = Junimea literară                                                                                                                                                  |
| <i>JRS</i>                    | = The Journal of Roman studies, London                                                                                                                              |
| <i>LR</i>                     | = Limba română                                                                                                                                                      |
| <i>Lupa</i>                   | = <i>Ubi Erat Lupa</i> ( <a href="http://lupa.at/">http://lupa.at/</a> )                                                                                            |
| <i>MA</i>                     | = Memoria Antiquitatis, Piatra Neamț                                                                                                                                |

|                |                                                                                                                                                                                                             |
|----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>MCA</i>     | = Materiale și cercetări arheologice                                                                                                                                                                        |
| <i>MEF</i>     | = <i>Moldova în epoca feudalismului</i> , vol. I-XII, 1961-2012, Chișinău                                                                                                                                   |
| <i>MEFRA</i>   | = <i>Mélanges de l'École française de Rome: Antiquité</i> , Roma                                                                                                                                            |
| <i>MGH</i>     | = <i>Monumenta Germaniae Historica inde ab anno Christi quingentesimo usque ad annum millesimum et quingentesimum auspiciis societatis aperiendis fontibus rerum Germanicarum medii aevi</i> , Berlin 1877- |
| <i>MI</i>      | = Magazin istoric, București                                                                                                                                                                                |
| <i>MIM</i>     | = Materiale de istorie și muzeografie                                                                                                                                                                       |
| <i>MM</i>      | = Mitropolia Moldovei                                                                                                                                                                                       |
| <i>MMS</i>     | = Mitropolia Moldovei și Sucevei                                                                                                                                                                            |
| <i>MN</i>      | = Muzeul Național, București                                                                                                                                                                                |
| <i>MO</i>      | = Mitropolia Olteniei                                                                                                                                                                                       |
| <i>MOF</i>     | = Monitorul Oficial al României                                                                                                                                                                             |
| <i>Navarro</i> | = M. Navarro Caballero, <i>Perfectissima femina. Femmes de l'élite dans l'Hispanie romaine</i> , Bordeaux, 2017.                                                                                            |
| <i>NBA</i>     | = <i>Nuova Biblioteca Agostiniana</i> , Roma, Institutum Patristicum Augustinianum                                                                                                                          |
| <i>NDPAC</i>   | = <i>Nuovo Dizionario Patristico e di Antichità Cristiane</i> , I, A-E, 2e edizione, Marietti, 2006; III, P-Z, 2e edizione, Marietti, 2008                                                                  |
| <i>NEH</i>     | = <i>Nouvelles études d'histoire</i>                                                                                                                                                                        |
| <i>OI</i>      | = Opțiuni istoriografice, Iași                                                                                                                                                                              |
| <i>OPEL</i>    | = <i>Onomasticon provinciarum Europae latinarum</i> , vol. I-IV, Budapesta-Viena, 1994-2002                                                                                                                 |
| <i>PG</i>      | = <i>Patrologiae cursus completus, Series Graeca</i> , ed. J.-P. Migne, Paris, 1886-1912                                                                                                                    |
| <i>PIR</i>     | = <i>Prosopographia Imperii Romani. Saec. I.II.III</i> , editio altera, Berlin.                                                                                                                             |
| <i>PLRE</i>    | = <i>Prosopography of the Later Roman Empire</i> , 3 vol., eds. A. H. M. Jones, J. R. Martindale, and J. Morris, Cambridge, 1971-1992                                                                       |
| <i>RA</i>      | = Revista arhivelor                                                                                                                                                                                         |
| <i>RBAR</i>    | = Revista Bibliotecii Academiei Române, București                                                                                                                                                           |
| <i>RC</i>      | = Revista catolică                                                                                                                                                                                          |
| <i>RdI</i>     | = Revista de istorie                                                                                                                                                                                        |
| <i>REByz</i>   | = <i>Revue des Études Byzantines</i>                                                                                                                                                                        |
| <i>RER</i>     | = <i>Revue des études roumaines</i>                                                                                                                                                                         |
| <i>RESEE</i>   | = <i>Revue des études Sud-Est européennes</i>                                                                                                                                                               |
| <i>RGI</i>     | = Revista Generală a Învățământului                                                                                                                                                                         |
| <i>RHP</i>     | = <i>Die römischen Hilfstruppen in Pannonien während der Prinzipatszeit. I: Die Inschriften</i> , Viena                                                                                                     |
| <i>RHSEE</i>   | = <i>Revue historique de Sud-Est européen</i>                                                                                                                                                               |
| <i>RI</i>      | = Revista istorică (ambele serii)                                                                                                                                                                           |
| <i>RIAF</i>    | = Revista pentru istorie, arheologie și filologie                                                                                                                                                           |
| <i>RIB</i>     | = <i>Roman Inscriptions of Britain</i> , Londra                                                                                                                                                             |
| <i>RIM</i>     | = Revista de Istorie a Moldovei, Chișinău                                                                                                                                                                   |
| <i>RIR</i>     | = Revista istorică română, București                                                                                                                                                                        |
| <i>RIS</i>     | = Revista de istorie socială, Iași                                                                                                                                                                          |
| <i>RITL</i>    | = Revista de istorie și teorie literară                                                                                                                                                                     |
| <i>RIU</i>     | = <i>Die römischen Inschriften Ungarns</i> , Budapesta                                                                                                                                                      |
| <i>RJMH</i>    | = <i>The Romanian Journal of Modern History</i> , Iași                                                                                                                                                      |
| <i>RM</i>      | = Revista muzeelor                                                                                                                                                                                          |
| <i>RMD</i>     | = <i>Roman Military Diplomas</i> , Londra                                                                                                                                                                   |
| <i>RMM</i>     | = <i>Römische Militärdiplome und Entlassungsurkunden in der Sammlung des Römisch-Germanischen Zentralmuseums</i> , Mainz                                                                                    |
| <i>RMM-MIA</i> | = Revista muzeelor și monumentelor, seria Monumente istorice și de artă                                                                                                                                     |
| <i>RMR</i>     | = Revista Medicală Română                                                                                                                                                                                   |
| <i>RRH</i>     | = <i>Revue roumaine d'histoire</i>                                                                                                                                                                          |



---

|                   |                                                                                               |
|-------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| <i>RRHA</i>       | = Revue roumaine de l'histoire de l'art                                                       |
| <i>RRHA-BA</i>    | = Revue Roumaine d'Histoire de l'Art. Série Beaux Arts                                        |
| <i>RSIAB</i>      | = Revista Societății istorice și arheologice bisericești, Chișinău                            |
| <i>Rsl</i>        | = Romanoslavica                                                                               |
| <i>SAHIR</i>      | = Studia et Acta Historiae Iudaeorum Romaniae, București                                      |
| <i>SAI</i>        | = Studii și Articole de Istorie                                                               |
| <i>SANIC</i>      | = Serviciul Arhivelor Naționale Istorice Centrale                                             |
| <i>SCB</i>        | = Studii și cercetări de bibliologie                                                          |
| <i>SCh</i>        | = <i>Sources Chrétiennes</i> , Paris                                                          |
| <i>SCIA</i>       | = Studii și cercetări de istoria artei                                                        |
| <i>SCIM</i>       | = Studii și cercetări de istorie medie                                                        |
| <i>SCIV/SCIVA</i> | = Studii și cercetări de istorie veche (și arheologie)                                        |
| <i>SCN</i>        | = Studii și Cercetări Numismatice, București                                                  |
| <i>SCȘI</i>       | = Studii și cercetări științifice, Istorie                                                    |
| <i>SEER</i>       | = The Slavonic and East European Review                                                       |
| <i>SHA</i>        | = <i>Scriptores Historiae Augustae</i>                                                        |
| <i>SJAN</i>       | = Serviciul Județean al Arhivelor Naționale                                                   |
| <i>SMIC</i>       | = Studii și materiale de istorie contemporană, București                                      |
| <i>SMIM</i>       | = Studii și materiale de istorie medie, București                                             |
| <i>SMIMod</i>     | = Studii și materiale de istorie modernă, București                                           |
| <i>SOF</i>        | = Südost-Forschungen, München                                                                 |
| <i>ST</i>         | = Studii Teologice, București                                                                 |
| <i>StAntArh</i>   | = <i>Studia Antiqua et Archaeologica</i> , Iași                                               |
| <i>T&amp;MBYZ</i> | = <i>Travaux et Mémoires du Centre de recherches d'histoire et de civilisation byzantines</i> |
| <i>ThD</i>        | = Thraco-Dacica, București                                                                    |
| <i>TR</i>         | = Transylvanian Review, Cluj-Napoca                                                           |
| <i>TV</i>         | = Teologie și viața, Iași                                                                     |
| <i>ZPE</i>        | = Zeitschrift für Papyralogie und Epigraphik                                                  |
| <i>ZSL</i>        | = Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde                                                 |